

HALADÁS

VASUTI

SZAK- ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP

A MISKOLCZI MÁV. ALTISZTI-KÖR HIVATALOS KÖZLÖNYE.

SZERKESZTŐK ÉS LAPTULAJDONOSOK:

BANOVITS LÁSZLÓ

ZSIVKOVICS ANTAL

Előfizetési ára:

Egész évre ... .. 8 korona
Fél évre ... .. 4 korona
Negyed évre ... .. 2 korona

Szerkesztőcég:
Miskolcz, Mindszent-utca 4. sz.

Megjelen minden vasárnap.

Balesetbiztosítással:

Egész évre ... .. 14.— kor.
Fél évre ... .. 7.— kor.
Negyed évre ... .. 3-50 kor.

A balesetbiztosítás (18-től 60 éves korig) a *Nemzeti balesetbiztosító részv. társ.*-nél 3000 koronára halál esetre és 3000 koronára állandó munkaképtelenség esetére szól.

Kivándorlás.

Miskolcz, 1903. június 6.

—ko— Pang az ipar, pang a kereskedelem, az élelem drágul, a megélhetés napról-napra nehezebb lesz, a gazdaközönség helyzete pedig csaknem kétségbeejtő.

A mióta felütötte fejét a szocziáлизmus, megbomlott a régi rend ebben a tejjel, vajjal folyó országban. Elcsavarta az okosan és higgadtan gondolkozó munkások fejét, szolgát a gazda ellen bujtotta fel, bérharczra tüzelte, sarokba dobták az ősmagyar tradíciókat, nemzetközinek vallják magukat. Nincs már a munkába öröm, sem a munkásban kötelességtudás, nincs honfiúi erény, elvakította a pénzszerzés szenvedélye s jelszava a — *pénz*, no meg a *munkakerülés!*

Az erkölcsi süllyedés nyomán nyíltak és teremtek meg a bűzös mocsárvirágok, a kivándorlási ügynökök. Bejárták az egész országot s kivándorlásra csábították a szegény népet.

Falvak maradtak utánuk üresen, mert a tehetetlen aggok és gyermekek kivételével elment mindenki, kiment a munkabírója mind Amerikába!

Pénzzé teszi a szegény ördög mindenét, utolsó darabját, ereklyéjét is elkótyavetyéli, mert az mind vissza fog térülni, mert hát olyan sok szépet és jót mesélt az az idegen nyájas ur arról a szép a tündérországról....

Mikor pedig a partra száll a szerencsétlen, akkor — de már későn — belátja rettentő helyzetét! Az ügynök által kiszípolozva, beáll olyan baromi munkába, a melyről eddig fogalma sem volt! Rettentő drágaság közepette éheznek, tűr hideget, meleget, egészségét, testi épségét veszélyezteti, hajtja rá a *szégyen*, meg egy eddig előtte ismeretlen érzés, a *hönvág!*

Minden munkás a visszatérés reményében száll hajóra, de hány szerencsétlen honfitársunk pusztul el a nagy küzdelemben, megöli a klíma, a járványos betegség és a túlfeszített munka.

Ma már Amerikában, a tömeges kivándorlás következtében, munkaerőben — a gépek mérhetlen tömege mellett — bővelkednek, így a munkaerő olcsóbb, következésképpen a kereset is kevesebb. Az amerikai államok, a túlnépességtől és a nyomortól félve, megbizottakat küldenek egyes országokba, — így hazánkba is — hogy a népet idejében felvilágosítsák és ellensúlyozzák a lelketlen ügynökök üzelmeit.

Maga a kormány, a közigazgatási hatóság mindent elkövet e paraziták lehetetlenné tételére. A törvény szigorúan sújtja az emberkereskedőket, ha kézre kerülnek, de oly óvatosak ezek, annyira a föld alatt járnak, hogy sok esetben a legkörülményesebb intézkedés is meg-

hiusul. Legtöbbszörre a szegény kívándorló jut a tolonczházba, az ügynök meg tovább szalad, a rendőrség pedig — mint rendesen — a nyomában van!

És fájdalom, hogy az ilyen hazafiatlan és csaknem a hazaárulással testvér cselekedetben, részes volt a vasuti személyzet néhány megtévedt tagja is.

Ma már nyílt váddal lépnek fel — kár, hogy általánosságban — és segédkezéssel vádolják különösen a *vonatkísérő személyzetet*.

Állítják, hogy ezek segédkeznek a felszállásnál, befüggönyözött szakaszokban elrejtve továbbítják a kivándorlókat, a csatlakozó állomásokon a rendőrség figyelmét róluk elterelik, a rendőrség által megszánt és gondosan őrzött pontokat elkerültetik és pedig — *pénzért!*

Bűnös ember mindig akad, mert a bűn nem pihen soha! Megtévelyedett ember mindig volt és lesz is, de egy-két ember

TÁRCZA.

Álmodtam . . .

*Álmodtam rég egy édes álmot:
Álmodtam, hogy szerettetém.
A legszebb lány mellettem állott,
S két habkezet nyujtott felém.*

*Felém nyujtott kezét megfogtam,
S kérdelem: boldog léssz-e velem?
— Pirúlva így felelt legottan:
Veled? . . . Csakis veled . . . Igen!*

*Keblemre tűztem e virágot
És ott sokáig hordozám;
S álmodtam még soká az álmot . . . I
Hisz álom volt csak igazán.*

*Mikor álmom végéhez ére,
Csokrom a porba hulla el;
S a míg lenyultam volna érte,
Keblére azt más tűzte fel.*

*Láttam ma is, ismét, egy álmot:
Boldognak láttam őt vele . . .
Milyen furcsa, bohók az álmok:
Az mese volt . . . I Ez is mese . . . I*

Gr. Kun István.

Ártatlan gazember.

Irta: Vértesy Gyula.

Valamikor régen, mikor még a szőlőhegyeken szőlő termett és nem fonyadt száru tengeri, mint most — az öreg Gerge, vinczellér volt nálunk. Később azután, hogy a szőlő, azaz inkább a bor hiánya elvette a kedvét az élettől, hát csunya mesterségre adta magát: csősz lett.

De akkor is a mi dülönket őrizte. Szóval öszszeforrt a familiával annyira, hogy mikor a bankokkal és egyes rossz kinézésű reczipiált polgártársunkkal kötött ügyletek folytán szépen dob alá került az utolsó parcella is — hát Gerga is otthagya a csősz állapotot. Biz' ő nem őrizi a másét.

És úgy tön, amint gondolá. Ujra visszaemlekedett a napszámosság nivójára. Hanem isten tudja mi lehetett az oka, az-e, hogy a csőszködésnek munka nélkül való állapotában elszokott a dologtól és a lehető legminimálisabbra redukálta azt az időt, melyet kapálással, kaszálással s más ilyes derékgörbitő foglalkozásokkal töltött, vagy pedig tulságosan gyakori pálinkázások közepette átkozta a filloxerát — elég az hozzá, hogy mikor harmadéve nyáron szerencsém volt hozzá, hát az öreg nagyon elhanyagolt állapotban keresett fel.

Folt hátán folt volt az inge is, meg a lajblíja

hibájáért egy tekintélyes és számottevő részre általánosságban követ dobni még sem volna szabad!

A vád ellen a vonatkísérők az orvoslást önmagukban keressék!

Hiszen a vonatszemélyzet van legkévesbbé arra rászorulva, hogy embertársának vérdíjából osztalékot követeljen vagy fogadjon el, szolgálatával járó józansága, értelme, becsületessége könnyen megvédheti az ily rut tettektől.

Ha pedig egy kartársban mindezeket felülmulja és legyőzi az emberi gyarlóság, siessen segítségére a társa, védje meg, erősítse ingadozásában még a bukás előtt!

Ha pedig ez nem használt, lépjenek fel nyíltan, férfiasan s mutassanak ujjal rá, hogy az nem közibük való! Az többé kiméletet nem érdemel.

Mert a testület becsületének, jóhírnevének megvédésével, védi az a saját becsületét és jóhírnevét is!

is, mázsányi nehéz eszmájából pedig kását kérvőleg kandikált ki két ujjá. Még a kalapja is foltos volt, ez pedig annyira a végveszély előjele, akárcsak egy prókátornál, ha ingyen ad tanácsot, vagy egy írómesterbernél, ha szorgalmasan ledolgozza az előlegeket.

Síralmas állapotban tengődhetett az öreg. Ki is rukkolt vele:

— Rossz a sorom téns uram!

— Nincs munka, öreg?

— A' van.

— Hát mi nincs?

— Píz nincs, meg bor nincs.

— Dolgozni kellene ám!

— Minek! Ugy se élem én már meg a fagyot.

Addig, majd csak elczihelődök valahogy! Érzem a halálot.

— Miről érzi?

— Nem esik jól a pálinka.

— Talán bor kellene?

— A' lehet.

Érzékenyen bucsuztunk el.

— Hej, milyen szüreteteket csaptunk még az öreg tekintetes urnál. A kutba se vót több víz, mint a hordókba' bor. Reggeltől estig szédült a fejem! A' volt az idő, uram! Vége van! Már a „Kereklató“-n is bab terem! Elmehetek már én a fekete földbe. El is megyek. Legalább oda-fent, ha ugyan szent Péter beereszt, együtt szidhatjuk a filloxerát az öreg tekintetes urral.

Az altisztek kiképzése.

E lapnak mult számában „Szakszerű kiképzés növelése“ czim alatt írott cikkemben megemlítettem, hogy az altisztek, szakszerű kiképzés tekintetében, teljesen önmagukra vannak utalva s így természetesen a kiképzés sem lehet olyan, a minőnek lennie kellene, hogy az illető beosztásában és munkakörében teljesen használhatóvá váljék.

Oka ennek, mint említettem, főleg az, hogy a szakvizsgákra leendő elkészüléshez egyedül csak az utasítások állanak rendelkezésükre, a melyek sokkal hiányosabbak, semhogy azokból valaki szakszerűen kiképezhesse magát.

A legtöbb utasítás nem tökéletes alkotás, még akkor sem, a mikor használatba kerül, mert különben nem volna szükség azokat folyton javítani és kiegészíteni. Némely utasításban több a javítás, mint az eredeti szöveg. Javitott utasítás alig egy-kettő van még a legnagyobb állomáson is, ahhoz pedig nem igen juthat az, a ki szakvizsgára készül.

Tökéletes munkát alkotni nem lehet, de meg a vasuti szolgálat változékonyosságában is rejlik, hogy az utasítások, a gyakorlatban tapasztaltak után, folytonos kiegészítésekre szorulnak.

Mikor bucsuzóra paroláztunk, a vén paraszt ránczos arcán mintha végig gördült volna egy könyesepp is.

— Nem látom többet, tekintetes uram!

Biztattam, hogy dehogyan nem, hanem azért magam is úgy hittem, hogy bizony az öreg Gerge Páltól örökre elbucsuztam.

Annál inkább meglepett, mikor a minap kint járva ismét a pátriámban, egyszerre csak vasárnapi vecsernye után beállított az öreg. Alig ismertem rá, úgy megváltozott. Még pedig előnyére. Szinte megfiatalodott. Persze a ruha is tette, meg a borotválkozás is. Mikor utóljára láttam a sűrű ősz túske mind kiverte az állát, most pedig csak úgy ragyogott nekigömbölyödött, sima álla. A ruhája meg olyan volt, mint akár-melyik módos gazdaemberé. Még a színe se volt zselléri. Kék volt a lajblija is, meg a mándlija is, két sor fehér pitykével kivarrva — nem fekete és pityke nélkül való, mint a fertályos zsellereké. A kalapja is széles karimájú volt, a csizmája meg, szép harcsaorru csizmája, fényes volt és a kíváncsian kitekintgetni szerető ujjak számára nem volt rajta ablak.

— No, csakhogy ilyen jó módban látom Gerge bátya.

— Hát mód van, tekintetes uram. A jó isten megváltoztatta a soromat. A jó isten, meg egy pár tekintetes ur. Nincs is most már semmi panaszom. A tavasszal szőlőt is ültettem. Olyat,

Hiba azonban az, hogy sok esetben nem az utasítás szövege, vagy annak egyes pontja egészített ki, hanem az egyes utasítások kiegészítése gyanánt teljesen önálló rendeletek adtak ki, a melyek a szakvizsgára készülők előtt teljen ismeretlenek. Hiába van meg tehát az illetőben az igyekezet, tökéletesen elkészülni nem képes a szakvizsgára.

Ugy látszik, hogy a vizsgabiztosok erre tekintettel is vannak, mert ha látják, hogy az illető tanult, áteresztik a vizsgán, ha nem is tud mindenre határozott feleletet adni, csak a lényegesebb dolgokkal legyen tisztában.

A hiányos szakképzettség tapasztalható azonban az öregebb altisztéknél is és akárhány esetet tudok, hogy altisztet azért büntettek meg, mert az iskoláztatás alkalmával nem tudott kielégítő feleletet adni.

Nézetem szerint azért büntetni valakit, mert az iskoláztatás alkalmával nem tud a feltett kérdésre megfelelni, nem igazságos dolog; mert ha az alkalmazott szolgálatközben követ el mulasztást vagy bárminő hibát, azon okból, mert az adott esetben követendő eljárást vagy az utasítás vonatkozó rendelkezéseit nem ismerte, azért lehet megbüntetni, mert az utasításokat s beosztásával járó teendőket ismerni tartozik mindenki.

Az iskoláztatásoknál nem a vizsgáztatás, hanem az oktatás a fő, s ha valamelyik alkalmazott egy vagy más dologgal nincs tisztában, azért nem büntetni kellene, hanem tanítani, felvilágosítani, mert az iskoláztatások ily czélból vannak elrendelve s az oktatótisztt feladata első sorban a tanítás, nem pedig a büntetés volna.

Nem akarom azonban védelembe venni azon altisztet vagy szolgát, a kinél az iskoláztatás alkalmával határozott hanyagság és közömbösség tapasztalható, mert vegye magára, a kit illet, de bizony vannak elegenden, a kik a szolgálattal nem sokat törődnek, szaktudásukat nem igyekeznek bővíteni s a szolgálatot csak járomnak tekintik, a mit legjobb mielőbb letudni. Ezeknél tehát a szakképzettség hiányosságát csakis közönyösségük rovására lehet írni s ezek rászógnak a büntetésre is.

Azon altisztek, kik csak raktárnoki, vonatvezetői vagy kocsimesteri vizsgát tesznek, aránylag még eléggé elkészülhetnek a szakvizsgára s később rendes szolgálati beosztásukban ezektől jobban meg lehet követelni, hogy szolgálatukat és teendőjüket illetőleg kellő tájékozottsággal bírjanak, mert a szükséges szakismeretet legnagyobbbrészt gyakorlatilag sajátíthatják el s szűkebb korlátok között a gyakorlat a legjobb iskola.

a mit nem bánt a főreg. Valami merikai vessző. Két pízért vette darabját a jegyző ur, oszt' ő adott nekem belőle.

Kiváncsian kérdezősködtem tőle, hogy jutott olyan jó sorba, — de eleinte nem akart őszintén beszélni. Azt mondta, hogy megjött a dolgozó kedve. Pálinkát pedig nem iszik, csak bort.

— De hiszen a bor drágább.

— Küld ám a téns Deregi fiskális ur.

— De hát mi köze kendnek a jegyzőhöz, meg a fiskálishoz.

— Van nekem még a doktorhoz is — vetette oda dicekvőleg. — De van ám. Majd minden nap ott van nálam. Megnézni a gyerekeket. Sokan vannak. Most is van tíz. A két menyemmel lakunk együtt.

— A maga unokája mind a tíz?

— Dehogy, csak kettő.

— Hát a többi?

— Az táplálásba van. Tápláljuk is mi jól! Nem tudom miért is vesznek el!

— Elvesznek?

— El azok uram. Pedig némelyik annyi kenyéret megeszik, meg kását, mégis oda lesz.

— Nagy gyerekek?

— Kicsik. De van azért egy négy esztendő is köztük. Ez olyan szép gyerek volt, mikor vagy négy hónapja idekerült, oszt' most már ez is végét járja. Pedig husz pengőt kaptam érte minden hónapban. Sajnálom a kis porontyot is,

meg a husz pengőt is. No de majd csak ad az Isten másikat a helyébe.

— Mindég kerül?

— Persze kerül. Néha annyi van, hogy alig férünk. Pedig hát mink magunk összehuzódunk, hogy a gyerekeknek helyük legyen.

Megkínáltam borral az öregot. Hagy oldódjék meg a nyelve. Legalább beszél valamit erről a diszes új pályáról. Beszelt is. És olyan ártatlan arczezal mondta el az egészet, mintha ő mindent a világon a legtermészetesebb és a legbecsületesebb dolognak tartaná.

— Ugy kezdődött az uram, hogy először a fiskális ur jött hozzám, még két év előtt, oszt' azt mondta, hogy látja, hogy szegény öreg ember vagyok, hát segíteni akar rajtam. Egy kis szopós gyereket adna a menyemhez, hogy táplálja a magáéval együtt. Fizetnének érte minden hónapban. Megörültünk rajta. Odavettük a kis porontyot. Ugy nekigömbölyödött egy hónap alatt, mint valami gummilabda. Azt gondoltam, megörül neki a fiskális ur, hát ahelyett összeszidott. Nem malacz az, hogy hizlalni kelljen. Tartsuk csak kenyéren, tejet elég, ha néha kap. Ugyis olyan gyerek, a ki nem kell se apjának se anyjának. Csak teher. Nem nagy baj volna, ha valami baja esnék is. Nohát azután nem is nagyon vigyáztunk rá. A fiskális ur mindég mondta, hogy fekete kenyéret adjunk neki. Adtunk neki. Egyszer oszt' meghalt. Nem tudom

A mi viszonyaink között azonban nehéz elkészíteni a forgalmi és kereskedelmi, részben pedig a távirda vizsgára s igen szorgalmas egyénnek kell lennie, a ki e szakokból a vizsgát az első alkalommal sikeresen tudja letenni.

Ha figyelembe vesszük az előképzettség közötti különbséget, a mi egy hivatalnok és egy mindhárom szakvizsgát tett altiszté között van, akkor nyilvánvaló az a nehézség is, a melyen át kellett vergődni pl. az állomási előjárónak, míg e beosztásba juthatott s hogy ott képes megállani a helyét.

A magasabb iskolai képzettségtől eltekintve, a hivatalnok elméletileg a tanfolyamon képeztetik ki s csak 3 hónapi gyakorlati szolgálat után válik használhatóvá.

Mi ezzel szemben egy állomási előjáró kiképzése s mégis szolgálatában ugyanannyit végez s ugyanannyit követelnek tőle, mint egy ugyan- csak kisebb állomásra beosztott állomási előjárótól a szolgálati teendőket ellátását illetőleg.

Az altiszti létszámot tekintve azért van aránylag oly kevés altiszt, a ki mindhárom szakvizsgával bír, mert kevés képes rá elkészülni, mivel nincsenek oly tankönyvek, melyekből tanulhatnának.

A mi intézményünk olyan óriási nagy, hogy bátran lehetne altisztképző tanfolyamot is fel-

mitől. A temetésre 50 pengőt kaptunk. A más héten már a jegyző ur ajánlott hozzánk egyet, azután a doktor ur. Nem is tudom mivel érdemltem ki a tekintetes urak jószágát. Azóta mindég akad gyerekünk. Magamhoz vettem a második menyemet is. Ugy élünk, mint a hal a vízben. Csak azért haragszom néha, hogy egy gyereket se tudunk felnevelni. Igaz, hogy a temetésre mindég kapunk, de mégis jobb volna ha élne, oszt hónaponként kapnánk mindég értük. A doktor mindég megvizsgálja a gyerekeket és ő mondja, hogy mit lehet adni ennek is, annak is. Adunk is, a mit parancsol. Kenyeret, kását, turos csikot. A király is megnyalhatná a száját, olyan ételeket kapnak és még se pendülnek. Én nem is tudom, mi fajta gyerekek, hogy úgy vesznek. Pedig hát szeretjük őket, nem akarnánk veszni őket. De nem életrevalók. Néha olyan nagyon kiesiket nem is akarnánk vállalni. Különösen olyankor, mikor egyik menyem se táplálhatja őket, de az urak azt mondják, hogy nincs olyan kis gyerek, a kit fel ne lehetne nevelni, csak jól kell tartani. No hát mi jól tartjuk, még se nevelődnek. Az idén is már kettőt temettünk el — és az a harmadik is rossz bőrben van

— Sajnálja, ha meghal?

— Hogyne, már pipázni is próbálgatott és a borocskát is megiszogatta.

— Hát azzal tartotta?

állítani, mely tanfolyamra olyan már szolgálatban álló altiszteket lehetne küldeni, kik kellő intelligenciával rendelkeznek s tehetséggel bírnak.

Ezzel csak nyerne az intézet, mert az ily módon kiképzett altisztekkal számos olyan állást lehetne betölteni, a hol most hivatalnok van, de a mely beosztásban teljesen megfelelne egy szakszerűen kiképzett altiszt is. Egy altiszt pedig sokkal kevesebbe kerül az intézetnek, mint egy hivatalnok.

— ó.

Pöstyén.*)

Zsolnától lefelé, jóformán mindenütt a Vág mentén halad a vonat, elragadó, sokszor vadregényes, nagyobb részét erdőkoszorúzza hegyek között. Az utasok jó része Pöstyénbe igyekszik.

Egy-egy kanyarulatnál, a mint a láthatár változik és újabb panorámaként tárul elénk

* Pöstyénben időző Zajácz István kartársunktól szívesen közöljük ezt a levelet. Arról a szent helyről jött az, a hol vasutas kartársaink sok százai nyerték vissza a legdrágábbat — egészségüket. Sokaknak örömkönnny fog kiülni szemében, a hála könnye, midőn Pöstyénről olvasnak, sokak pedig — kik az igazi vasutas betegségben, a csuszban szenvednek — tájékozást fognak szerezni, egy ismert, megbízható kartárs tollából. Mert hát manapság a reklám-jegyében erre igen is szükség van! Szerk.

— Nem tartottam én, de néha adtam neki. A doktor ur mondta, hogy nem árt az a gyerekeknek, ha életrevaló úgy is megél — ha meg nem az, hát akkor ugyis elpatkol.

— És nem fáj a szíve mikor egy eltemeti egymásután azokat a kis ártatlanokat?

— Biz' isten meg is siratom olyikat. Ezért a kis szegény féregért is, a ki most készülődik, úgy fáj a lelkem . . .

— És az ártatlan gazember tisztos vén arcán igaz szánalom kifejezése vonult végig . . .

Tombola estélyen.

— Kisasszony, kegyed ruhafogast nyert, én pedig egy gyorsforralót; ezzel már szerény háztartást lehetne kezdeni — akar-e az engém lenni?

A professor.

Vizbefuló: Segítség, segítség, nem tudok uszni!

Tanár (a ki a parton sétál s a kiáltásra felrezen): Én sem tudok uszni kedves barátom, de azért nem csapok akkora lár.nát!

Boldogító válasz.

Főhadnagy: Imádom önt és nincs más vágyam, csak egy szó bájós ajkaidról!

Milliomos leány: Kauczió? . . .

a Vág völgy szépsége, nem egy utitársam kiált föl önkénytelenül:

— Istenem, de szép!

— Nem tudom, mi volna rajta szép, felel egy másik, jobbra hegy, balra hegy, középebe a Vág, az országut, meg a vasut. Az egész változatosság az, hogy ha egy-egy hidon átmegyünk, akkor a két hegy közötti sorrend fordul fel, aztán előbb a vasut, azután a Vág és ezután jön az országut. Jaj!

Ahá! Az elfogult kritikus szeme nem azt látja, a mit néz, mert szépérzékét eltompítja a gyötrő izületi csúz. Aztán meg német is az istenadta, bajos vitatkozni is vele, meggyőzni meg épen lehetetlen. Részvételt fordultam felé:

— Uraságod Pöstyénbe megy?

— Igen.

— Izületi csúza van?

— Igen.

— Fáj-e nagyon?

— Igen.

— Volt-e már Pöstyénben?

— Igen.

— És használt a fürdő?

— Igen.

— Most újból visszakapta a bajt?

— Igen.

— Meghült a télen ugy-e?

— Igen.

Már abba hagytam volna ezt az agyonigenezett diskurzust, de hát sajnáltam sze-

gényt. Magam is ilyen állapotban voltam most egy éve és így tudom, hogy valóságos jótétemény az illetőre, ha figyelmét elterelem bajáról, mert a fájdalom is bántja ugyan a beteget, de még jobban a folytonos töprengés: mi lesz belőlem, ha ilyen nyomorék maradok, a milyen vagyok!

— Ne féljen uram, a mint eddig is segített Pöstyén, segít most is!

Az utitárs e biztatásra térdeit dörzsölgetve már csak sziszegni tudott. Ennek nagyon fájhat! No ha annyira fáj, nem bántalak a német gyakorlataimmai. Gyönyörködünk inkább a vidékben. Egyik hegyhát a másikat váltja fel, némelyik tetején a régi dicső idők rom-maradványa. E romok urai hajdan kiskirályok, e vidék mindenhatói voltak. Most, nevük a történelemé, hajdani fényes lakóhelyük: bagoly és vércsetanya. Temetvény, Beczkó, Csejtbe, hajdan Csák Máté, Beresényi, Stibor vajda, Nádasdy Ferenczné: Báthory Erzsébet úri otthona, a régi szép időben! Istenem, de jó, hogy elmúlt e régi szép idő, a melyben Nádasdyné urasszony úgy fürdött az ifju szép leányok vérében, mint a hogy a mai dáma a rózsavizben szokott, ha ugyan szokott, én nem tudom!

Hallottam ugyan ilyesmiről beszélni, de a mint itt látom, se színe, se illata nem hasonlít egy csepp sem a rózsavizhez annak a folyadékknak, a miben a hölgyek, no meg az urak is fürdenek. Színe: világos zöld, illata:

HETI KRÓNIKA.

Sok szenzációja van most a világnak,
Legfőképp Szerbia és Kroáciaának.
Hej, de minékünk is van ám benne részünk
Békétlenség, bánat, a hova csak nézünk.
„Rossz időket élünk, rossz csillagok járnak!
Isten véd meg, óvd meg mi magyar hazánkat.“

Horvát „testvéreink“ ott a Száva partján
Lázongva forrongnak vesztünket akarván.
Statárium jobbra, statárium balra,
De nem használ semmit, borsó csak a falra.
Lázadások dülnek, folyvást megújulnak
Hej, de csillapulni dehogyan csillapulnak.

És mintha nem vóna elég bajunk így is
Kárunkat akarják entestvéreink is.
Obstrukció, ex-lex, veradó s egyebek
Mintha nem szenvedtünk volna már eleget.
Hát számunkra semmi vigasztalás nincsen
Mikor lesz már ennek vége uram Isten!

Megszűnt a sok pék-sztrájk, nincs köszönet benne
Drágább lett és kisebb a kifli s a zsemle
Te adtad meg ennek — közönség — az árát!
Hejh, mert minden sztrájknak te látod a kárát?
De elég e hangból, panasz itt ne essék
Hisz emberek ők is, joguk hadd' keressék.

A postalopások újra szaporodtak,
Egy pesti postánál százezreket loptak.
Miesinairól szól tudnillik a nóta
(Falkai Lászlónak párja és utóda.)
A rendőrség — tudják — nyomoz nagy erélyvel
Keresi, kutatja reggel, este éjjel.

Felkutatnak minden talpalattnyi földet
Bejárnak nyomozva erdőt, hegyet, völgyet.
Körözik, hajszolják, hiába, hiába,
Nem akadnak mégsem a tolvaj nyomába.
Kereshetik azt már — ezer rendőr kevés
Előbb lesz meg tán a — **fizetésrendezés.**

Passe-partout.

kénszagu, hőfoka: 60° celsius; ilyen keveréket csak Belzebubné önagysága használhat rózsavíz gyanánt. Hát még az iszapfürdő! Különösen, ha a fürdőzők fölkaivarják, valószínű sárpocsolya és a szerint, a mint a Vág nagyobb vagy kisebb, változik a hőmérséklete és víztartalma is, a miről majd alább lesz szó.

Roszkedvű utitársammal, mire Pöstyénbe értünk, megkötöttük az ismeretséget. A mint fájdalmi enyhültek beszédessé vált. Elmondta, hogy vasutas, Berlin egyik nagyobb pályaudvarán hosszabb ideig forgalmi szolgálatot tett. Értem! Ilyen kenyérkereset mellett szerzi az ember a magját e bajnak, a mit különben, a milyen könnyű megszerezni, olyan nehéz tőle megszabadulni. Szentül meg vagyok győződve, hogy magam is a hosszú miskolci forgalmi szolgálatnak köszönhetem ez emléket.

A diskurzus egyébként meglehetősen nehezen ment, mert a német kartárs csak németül beszélt, de még milyen németül! Az ábeczéből a „g” betű számúzve volt és a számúzöttet az én fülemnek és német tudományomnak igen szokatlan módon helyettesítette a „j”. Sokszor olyan cifra volt a kiejtése, hogy ha spanyolul beszél, talán hamarabb megértem, pedig abból egy szót se tudok.

A nehézkes eszmecserének vége lett, Pöstyénbe értünk. Kisegítettem a kollegát nagy nehezen a kocsiból. Jaj de gyatrán mozgott az istenadta! Két vastag botra támaszkodva,

begörbült derékkel, csiga lassúsággal vonszolta magát a kijáráthoz, hol négy omnibusz, meg vagy tiz fiakker várakozott az érkező fürdővendégekre.

Mikor láttam, hogy a fiakkerek felé tart, az omnibusz felé intettem. Ohó, édes atyámfia, az uri alkalmatosság nem vasutas zsebéhez való! Kocozjunk csak omnibuszon, ez is oda megy, a hová a fiakker igyekszik. Hiszen tudod, hogy a fiakker ára 2 korona, az omnibuszé meg csak 30 fillér, a mit megspórolunk az urhatnámságon, majd jó lesz vacsorára, de még a hólnapi früstök ára is kifutja belőle. Megértette, pedig magyarul beszéltem.

Én a fürdő szállodánál száltam le a közös ekvipázsról, őt meg elvitte oda, hol talaly volt szállva, a hol a lakást előre megrendelte. Azóta még nem találkoztam vele.

Lakást a gyógyház első emeletén kaptam, szobám csinos, azaz, hogy több mint csinos: igen szép, tiszta és kényelmes. A ház a park közepe táján van, ablakom a parkra néz, reggelenként 4 óra tájban a kakuk, a rigó hangja, meg a tömérdek énekes madarak kardala kelt föl álmomból.

E körülmény különben legkevésbé sem akadályoz abban, hogy ha a szárnyasbanda hangversenyének kezdetét igen korainak találom, a fal felé fordulva, tovább folytassam az igazak álmát. Sohase hittem volna, hogy a madárdal, rigófütty, kakukszó ilyen jó altató nóta legyen.

CSARNOK.

Mimódon lettem én titkosrendőr.

(Amerikai humoreszk.)

— Irta: Philipp Berges. —

(Folytatás.)

— Nem, nem értettem főnök ur, — vágtam a szavába halálos félelemmel, letörülve a homlokról a hideg verítéket. — Boecásson meg, főnök ur, hiszen én egyáltalába nem vagyok . . .

— Hallgasson, — mordult rám dühös pillantást lövelve felém. — Ha önnel a felebb valója beszél, hallgasson, mert különben megüti a mennydörgős mennykő! Egyébiránt nem én vagyok a főnök, a főparanesnok, mint ön hiszi, hanem főfelügyelője valamennyi pinkertoninak. Nos tehát, mint mondtam, induljon röpdülő éji őrségi szolgálatra . . . Értette? Nos, balra fordulj! . . . Holnap reggel kilencz órakor ismét itt legyen! . . . Mehet!

Mint valamely álmodozó tántorogtam ki az ajtón.

— Beárnyalni, megkötni, röpdülő éji őrségi

szolgálat, fölszállás, csont, gombok, szemmel megkötni. — mormogtam ziháló kebellem.

Ezernyi kérdés, mint ugyanannyi sístergő és puffogó rakéta, támadt föl bódult agyamban, hogy a következő pillanatban elpattanjon, hogy a homály fejemben még áthathatatlanabbnak látszott. Visszatérjek? De hát nem az volt-e kötelességem, hogy mindent fölfedezzek, bevádoljam magamat, hogy méltó büntetésemet vegyem? . . . Oh, de már késő volt! Előre! — volt a parancs, — előre!

A folyosón egy boszantóan élesszemű hivatalnok fogadott s mikor töprengve tétozáztam, megragadva karomat s olyat lödített rajtam, hogy a lépcsőnél a karfába kellett megkapaszkodnom, hogy le ne zuhanjak.

— Elment önnek az esze, ember? — szólt a szeretetreméltó hivatalnok. — Ha mi öt perez alatt a Broadwayn nem vagyunk, megmenekül előlünk a gyilkos s hivatal helyett hosszú orrot kap!

Gyorsan ballagtam barátságos kartársam mellett a hatodik avenue-n át, a Broadway felé. Egyikünk sem szólt egy szót sem. Először villámgyorsan az a gondolat támadt bennem, hogy megszököm egy oldal utcánál s az új öltözetemmel, meg az öven dollárral örökre elpárologok; de aztán okosabbat gondoltam — vagy rosszabbat — s odafordultam mormogó pajtásomhoz

A gondolataim másfelé csatangoltak, mint akartam. Én itt eddig magamról beszéltem, holott Pöstyén fürdőt szándékoztam leírni. Megkísérlem, a mennyire tőlem telik, e feladatnak megfelelni.

Nyitramegyében, Pöstyén község tövében a Vág egy 18 hold föld területet ölel körül, e sziget a tenger színe felett 162 méter magasságban fekszik oly ponton, hol a Kis-Kárpátok változatos heglánézolatának nyulványai, északnyugat és kelet felől, természetes keretet alkotnak. Ilyképen szelektől meglehetősen védve, rendes körülmények között csapadékmentes levegője általában száraz és meleg. A szigeten a forrásvíz, mintegy 10.000 m² méter területen, a talajvíz mélységében, egy földalatti medenczét képez és 60° C. melegen, vagyis inkább forrón, oly erővel nyomul elő a föld ismeretlen mélységéből, hogy nemcsak a talajvizet szorítja ki helyéből, hanem a Vág folyó bal ágát is megtölti. A jelzett területen a földréteg meleg, a Vág folyóág pedig, a levegő hőmérséklete szerint, gőzölög. A forrásmedence alján mérhetlen mennyiségű ásványiszap lerakódás van, oly erős rétegben, hogy a rendkívüli nagy eséssel bíró és ezért roppant sebes folyású, rakoncátlan Vág folyó erős árama sem képes magával ragadni és a hideg folyóvízből itt mindig forró iszapot lehet kiemelni.

A fürdőépületek e szigeten vannak, részben olyképen elhelyezve, hogy egyrésztük, t. i. a

régi iszapfürdő, közvetlen a források fölé van építve és így feneke nincs kiépítve, e fürdő tehát tulajdonképen a források egyikét övező kőkerítés, mely 4 méter 80 cm. mélyen van a földben, a kerítés képezi a fürdőépület oldalfalait.

A köszvényes és csúzos bajban szenvedő emberekre nézve istenáldást képező kénes hővíz oly nagy mennyiségben jelentkezik, hogy takarékosra egyáltalán nincs szükség. Ennek következményeként a forrásvíz téli időben a ruhaszáritók fűtésére is fölhasznál-tatik. A fürdőhelyiségek több épületből állanak. És pedig egy kő és kádfürdő, egy ugynevezett tükörfürdő és egy hév-izsapfürdő épületekből. Ez épületesoport képezi a régi fürdőket. Ezeken kívül 1898. évben, a modern igények minden követelményét kielégítő „Ferencz József fürdőház“ nevű épület létesített, melynek diszes előcsarnoka, egy nagy közös, 14 egyes, 1 fejedelmi medence, 1 szénsavas fürdője, zuhany, belélegző és hidegvíz kura termei a legnagyobb fényűzéssel vannak berendezve. A fürdőáruk e fürdőben természetesen drágábbak, mint a régi fürdőkben, ezért a fürdőközönség gazdagabb része használja. Vize ugyanaz, a mi a régi fürdőké, tulajdonképen tehát a fényűzést fizeti itt drágábban a fürdőző.

A mint fentebb említettem, a forrásvíz átlagos hőfoka 60° C., ily hőfok mellett a víz fürdésre alkalmatlan, miért is a forrásvíz egy

— Édes jó barátom — szóltam meghunyászkodva — kérem, az Isten szerelméért, adjon nekem némi magyarázatot — hiszen én jövőbeli kartása leszek — legalább fejtse meg ama rejtélyes szavakat, melyekből az önök érdemes főfelügyelője a napi parancsot összeállította.

Semmi válasz.

Megvető pillantást lövelt felém jövőbeli kartársam, aztán vállat vont s végre oly gunyosan mosolygott, hogy szerettem volna kissé megfojtogatni.

Miközben én keresztyéni óhajom leküzdésével foglalkoztam, kísérom egyszerre megállt.

— Megérkeztünk! — szólt. — Itt, a Fulton-utca szögletén marad ön, várva a gyilkost. — Én nem pontozhatom ki őt az ön számára, mert már is késtünk: azonban ime, vegye át areképét. Nem menekülhet ő ön elől... hisz ön kétségkívül gyakorlott detective!

Ezt mondva, fényképet nyomott a kezembe, gunyosan mosolygott s eltűnt a Fulton-utca néphullámaiban.

— Egészségükre, uraim, becses egészségükre!... Klukk — klukk — klukk — óh! Ez felséges anyag, a ki ezt issza, az... Micsoda? Tovább folytassam a beszédet? Szeretnék önök tudni, ugy-e, mi történt ve-

lem a Fulton-utca sarkán? No, ha ez önöknek örömet okoz, szívesen... De, engedjék meg, hogy egy ártatlan kérdést intézhessenek önökhöz, előkelő gentlemanekhez, mert ez is a dologhoz tartozik. Vesztette-e el valaki önök közül életét bizonyos vasuti szerencsétlenség miatt? Avagy nem törté-e valaki önök közül tiszteletre méltó nyakát — s nem járta-e meg azzal, hogy a tengeren utazva, a hajóból kihajolva, a tengerbe esett s megfult?... Sohasem történt önökkel ilyesmi? No jó, ha így van, akkor önök — ne vegyék tőlem rossz néven — ámbár meglehetősen tiszteletreméltó, de nagyon ártatlan verebek, kiknek fogalma sem lehet ama kedélyhangulatról, a melylyel én a Fulton-utca sarkán állásomat elfoglaltam.

Körülbelül 9¹/₂ óra volt.

A newyorky utcai forgalom, fülsiketítő zajával, a magasan fölöttem átvonuló vasuti vonatok zakatolása s a közuti vasutak szakadatlanul esöngő kocsiainak sorai előttem, a teherszállító kocsik, hintók s az emberek ezrei, kik sietve hullámszórtak el előttem, a nagy árucsarnokok és raktárak felé.

Szédülni kezdett a fejem. Hát eme beláthatatlan néptömegeből szemeljem én ki emberemet?

(Folyt. köv.)

része egy nyomó-szivattyú segélyével e czélra készített víztorony tartányaiba szivattyuztatik föl, hol megfelelően lehűtve, vascső vezetéken át jut rendeltetési helyére az egyes fürdőkbe, hol a természetes hőfokú forrásvizzel vegyítve, tetszés szerinti vagy az orvosi rendelésnek megfelelő hőfokú fürdővíz készítésre használtatik föl.

A kántartalom nagy részben kötött állapotban van a forrásvízben, így a fürdés egész tartama alatt abból igen kevés illan el, miért is a forrásvíz jótékony és gyógyító hatását még akkor sem veszti el, ha a hévíz palackokban elszállítva egészen lehűtetik és újra fölmelegítettik. Ezért a víznek nincs oly kellemetlen kénes szaga, mely az érzékeny természetű egyéneket bántaná.

A pöstyéni fürdő különlegessége: a kénes iszap, mely — a mint fentebb említettem — mérhetlen mennyiségben áll rendelkezésre és a gyógykezelésnek oly speciális fajtáját teszi lehetővé, melyhez hasonló más fürdőhelyeken nem lehetséges. Ez az ugynevezett helyi gyógykezelés, midőn is a gyógykezelés a beteg testrészeire összpontosítatik. Így például lábbajnál láb-iszapfürdő, kézbajnál kéz-iszapfürdő, az egész testben elterjedt betegség esetén kádiszapfürdő alkalmaztatik. Az ilyen helyi fürdők, illetve az alkalmazandó iszap hőfokát a kezelő orvos, a beteg szervezetére figyelemmel állapítja meg időről időre olyképen, hogy vagy kisebb vagy magasabb hőfoku iszap használatát írja elő a szerint, a mint a betegség folyama megkívánja.

(Folyt. köv.)

A Miskolczi MÁV. altisztikör nyári táncmulatsága.

Június hó 10-én fogja a miskolczi MÁV. altisztikör zártkörű nyári táncmulatságát tartani a miskolczi népkerti „Vigadó” helyiségeiben.

Mint mindenkor, úgy most is jótékony czélra rendezi a kör ezen táncmulatságot és pedig felerészben az árvaalapítvány, felerészben saját könyvtára javára.

A mulatság rendkívül fényesnek ígérkezik: úgy a kör derek vezetősége, mint a vigalmi bizottság, mely ügyességének és reátermetségének már többször fényes bizonyosságát adta, teljes igyekezettel buzgólkodik azon, hogy a siker minden tekintetben biztosítva legyen.

És lesz is siker. Mert ugyszólván hagyományossá vált az a szép eredmény, mely az altisztikör által rendezett minden mulatság felmutat.

De nem is lehet ez másképp, mert a rendezőség mindig kitesz magáért. Az a figyelem, az az udvarias előzékenység, az a mindenre kiterjedő gondosság, a melylyel az altisztikör vendégeit az általa rendezett mulatságokon körülveszi, mindig csak jobban vonzza a közönséget a megjelenésre.

Mindig van elég tánczos, a táncrendezés nagy ügyességgel lesz vezetve, úgy, hogy mindenki csak jól érezzi magát, a ki ezen táncmulatságon megjelenik.

Szívesen vesznek azon részt a miskolczi társadalmi és közélet kitünőségei és az előkelőségek is, mert ezen mulatságokat diszkrét modor és hangulat jellemzi s a legelőkelőbb mulatságok színvonalára emeli.

Az idej mulatság sikerét kiválóan biztosítja, hogy most már a népkertben megfelelő helyiség és gyönyörű terem is áll rendelkezésre, úgy, hogy még a kedvezőtlen időjárás sem szolgálhat akadályul.

Reméljük azonban, hogy mindamellett még az idő is kedvezni fog a derek és ügyes rendezőségnek s a miskolczi szép asszonyok, szép leányok kivétel nélkül meg fognak jelenni a mulatságon és ott az a pezsgő élet, gondatlan vidámság fog uralkodni, a melyet az altisztikör mulatságain már megszoktunk s melyet eleve biztosítva is látunk.

Vigan fog folyni a mulatság és azt hisszük, a népkert pacsirtái már rég elzengtek reggeli dalukat, a mikor a vig társaság fájó szívvel, de kellemes emlékekkel a hazamenetelre fog készülni.

HIREK.

Olvasóinkhoz! A pályázat eredményét, miután a bíráló-bizottság még nem készült el munkájával, csak jövő számunkban közölhetjük.

* **A miskolczi tisztviselők köre**, melynek tagjai kevés kivétellel máv. hivatalnokokból állanak, f. évi július hó 1-én egy nagyszabású nyári mulatságot rendez. A vigalmi bizottság megalakult, az egyes szakbizottságok is megalakítottak és 80 elismert táncrendező buzgólkodik már is az est sikerén. Meglepetésekben sem lesz hiány s a résztvevő közönség ismét egy olyan kedves és élvezetes est emlékével tér haza, mint a

milyen a f. évi márczius 1-én megtartott nagy estély volt. A meghívók a jövő héten fognak szétküldetni. A részletekről a jövő számunkban bő tudósítást közlünk.

* **Áthelyezés.** *Karcsay Ignác Valér*, máv. hivatalnok, a miskolci számosztály buzgó tisztviselője s társas életünk kedvelt tagja, saját kérelmére az aradi üzletvezetőség számosztályába helyeztetett át. Midőn távozása alkalmával tőle bucsut veszünk, kívánjuk, hogy új beosztási helyén érezze jól magát. A távozó tiszteletére hivataltársai bucsulakomát rendeznek.

* **Mozdonyvezetői jubileum.** A zólyomi fűtőház mozdonyvezetői június 2-án ünnepelték *Bartucz József* főmozdonyvezető jubileumát, mely a szeretet és tisztelet nyilvánulásai közt folyt le. Az ünnepségről jövő számunkban külön cikkben referálunk.

* **Megrendítő szerencsétlenség** történt folyó hó 1-én Balassagyarmaton. *Borbély József* főkalauz éjjel 2—3 óra között indult el a kásáról azzal a szándékkal, hogy Csata állomásra utazzék. A vasuti átjárónál tért át az állomás területére, s a mint az első vágány mellett haladt az állomási épület felé, a fűtőházból utána jövő mozdony valószínűleg kőpönyegét megkapta s ezáltal hátra rántatva, a mozdony alá esett s oly szerencsétlenül, hogy a bal lába elvágatott s testén is súlyos sérülések ejtettek. Bár azonnali segítségben részesült, s bár rögtön a kórházba szállították, hol már a reá várakozó két pályaorvos ápolás alá vette, megmenthető nem volt, mivel a belső elvérzést megakadályozni nem lehetett. *Borbély József*nek özegegy és négy gyermeke maradt, kik vigasztalhatatlanul siratják gondviselő atyjuknak elvesztését. *Borbély Józsefet* Fűlekre szállították és tették örök nyugalomra f. hó 4-én. Elhunytáról Balassagyarmat állomás személyzete külön gyászjelentést adott ki. Mi is fájdalommal mondunk neki „Isten veled”-et, mert benne altiszti karunk kiváló tagját, intézetünk hű, igyekvő szolgáját veszítette el.

* **A m. á. v. miskolci altisztikör** a következő meghívót bocsátotta ki: „A m. á. v. miskolci altisztikör 1903-ik évi június hó 10-én, részben az elszerencsétlenül vasutasok árváinak, részben a saját könyvtára javára, a népkerti vígadó összes helyiségeiben zártkörű nyári táncvígalmat rendez, melyre t. ezimet és becses családját tisztelettel meghívja a rendezőség. Kezdeté este 7 órakor. Személyjegy 2 korona, családjegy (három személyre) 4 korona. Körtagok a család- és személyjegyek felét fizetik. E jegyek csakis este a pénztárnál kaphatók. Felülfizetések köszönettel fogadtnak s hirlapilag nyugtáztatnak. Jegyek előre válthatók a kör helyi-

ségében (Arany János-utcza 25.) A meghívó másra át nem ruházható s kívánatra felmutatandó.” A multság rendezésében olyan kipróbált és kedvelt erők vesznek részt, a kik annak sikerét már előre is biztosították.

* **Szerencsétlenség egy viczinálison.** Ijesztő rémhírek terjedtek szét a fővárosban arról a balesetről, amely e hó 1-én, piros pünkösöd napján történt a budapesti h. é. vasutak szentendrei vonalán. Az eset úgy történt, hogy a helyi érdekű vasut vonata, a mely délután Szentendréről 4 óra 50 perczkor indult, a 133. számú szelvényénél kisiklott. A vonat öt személykocsiból állott. A kocsik zsufolva voltak a főváros felé igyekező utasokkal. Nehány kilométernyire Szentendrétől a nyílt pályán egyszerre megállt a vonat s nyomban nagyot zökkent, úgy, hogy az utasok valamennyien lebuktak az ülőhelyekről. Az első zökkenést egy másik követte, azután zuhanás és recsegés-ropogás hallatszott. A halálra rémült utasok az első pillanatban azt hitték, hogy összeütközés történt s elkészültek a halálra. A vasuti töltés mentén mély árok húzódik; a mozdony kisiklott és belezuhant az árokba. Mellette két véres, eszméletlen ember feküdt: a mozdonyvezető és a fűtő. Mint utóbb kiderült, szerencsére nem szenvedtek súlyos sérüléseket. Negyedóra múlva Szentendréről orvos jött, a ki a sebesültek sérüléseit bekötözte. A szerencsétlenség okát abban látják, hogy a talpiák már elkorhadtak s az új, gyorsabb és nehezebb gép nyomását nem állták ki. Azért történt, hogy egy kanyarulatnál néhány ilyen talpfa a gép súlya alatt eltört, mire a sínek helyükből kimozdultak. A mozdony erre kisiklott és a közvetlenül a töltés alatt húzódó árokba zuhant. A csavarkapocs elszakadt s így a lezuhanó mozdony nem rántotta magával a kocsikat. Az utasok közül nem sérült meg senki.

* **Táncmultság.** A miskolci máv. szolgaszemélyzet által rendezett táncmultság e hó 2-án tartatott meg a népkerti új vígadóban; de nem valami jól sikerült. Ennek oka első sorban az volt, hogy a rendezőség a belépti díjakat túlmagasnak állapította meg. A személyjegy 2 kor., a családjegy 4 kor. volt s így érthető, hogy a multságon aránylag oly kevesen jelentek meg. Ugy látszik, nem számolt a rendezőség azzal, hogy a multságot olyanok részére rendezik, kiknek nem sok kidobni való pénzük van. Tökéletesen elegendő lett volna a személyjegyeket 1 kor., a családjegyeket pedig legfeljebb 2 kor. 40 fillérben megállapítani, mely esetben legalább is háromszor annyian vettek volna részt. A multságot kitüntették látogatásukkal *Görgey László* üzletvezető és *Vidats János* osztályfőnök urak. A jelenvoltak között sok esinos lányt láttunk, kik sokat táncoltak, mert fiatal ember jutott minden lánynak, de álta-

lában jól mulatott mindenki és sokan sajnálták, mikor már reggelre fordult az idő. A rendezőség még nem mutatta ki a tiszta jövedelmet s így a mulatság anyagi részét illetőleg nem referálhatunk. Valószínű, hogy tiszta jövedelem nem sok lesz, ha egyáltalában lesz. A jövedelmet egyébiránt a rendezőség az alakítani szándékolt kör javára szánta.

* **Holttest a vonaton.** E hó 1-én Vecsésről egy súlyosan sebesült embert vittek vonaton a fővárosba, a ki Kőbányán már meghalt. A szerencsétlent Vecsésen egy vonat gázolta el. Személyazonosságát nem lehetett megállapítani. Állítólag felsőhalmi pusztai béres volt. Holttestét a törvényszéki intézetbe szállították. A vizsgálat folyamatban van.

* **Elgazolt koldus.** Junius hó 2-án este a 403. számú gyorsvonat fél 9 óra tájban a hatvani határban elgázolta Mészáros Mátyás 80 éves koldust. A kerekek a szerencsétlent teljesen összeroncolták. A hatósági vizsgálat öngyilkosságot állapított meg, erre vall azon körülmény, hogy Mészáros a közeli burgonyaföld szélén előre lerakta szűrét, pipáját, tarisznyáját, botját és az is, hogy nagy kera miatt már koldulni sem volt képes és csak hatósági támogatással tengette keserves életét, mely ellen többször kifakadt. Az üzletvezetőség részéről is vizsgálat indult meg az ügyben.

* **A csoportosítható menetszelvény füzetek.** A magyar államvasutak igazgatóságától vett értesülés szerint június 1-től az általános körutazási személyforgalomban következő újítások lépnek életbe és pedig: 1. A 3000 kilométeren túl terjedő utazásokra szóló csoportosított szelvényfüzetek érvényessége 90 napra kiterjesztetik. — 2. Az összes csoportosítható menetszelvényekkel az utazás az állomásfőnöknél való jelentkezés mellett bármely közbeeső állomáson egyszer és azonkívül a Budapesten át szóló menetszelvényekkel Budapesten, — az érvényességi tartamon belül tetszés szerinti időre félbeszakítható. — 3. A fentjelzett időponttól kezdve csoportosítható menetszelvények úgy az összes francia, mint az összes olasz vasutak vonalaira is összeállíthatnak, illetve kiadatnak. — Bővebb felvilágosítás nyerhető a magyar államvasutak központi városi menetjegy-irodájában (Budapest, IV., Vigadó-tér 1. szám.)

* **Lebukott a mozgó vonatról.** Folyó hó 1-én a görz—trieszti gyorsvonatról lebukott egy ember és a vonat kerekei alá esett. A kerekek a szó szoros értelmében kettészelték a szerencsétlen embert, a mennyiben mindkét lábát a törzstől teljesen elszakították. A

szerencsétlenség okának kiderítése végett a vizsgálatot megindították. A szerencsétlenül járt ember Heinzl Gyula trieszti szemorvos.

* **Lopás a vonaton.** Fábián Mária jászberényi lakosnő a napokban Hatvan felé utazott, miközben megismerkedett egy szerelmeire vágyó, nyalka kalauzzal. Az ismeretségnek azonban nem jó vége lett, a menyinyiben a kalauz annyira adta a szépet az asszonynak, hogy az asszony nem mondott ellen a kalauz szerelmes öleléseinek sem, de az elválásnál arra a szomorú tapasztalatra jutott, hogy szoknyája zsebéből a szerelmes lovag elemelte 652 korona készpénzét. A kalauzt nyomban feljelentette, de az erősen tagadja, hogy részes lenne a tolvajlásban.

* **Öngyilkos fiatal asszony.** Janovich Miklós s.-a. ujhelyi forgalmi főnökségi tisztviselő ifju neje, lakásán egy karosszékben ülve, meglötte magát. A gyilkos golyó a szívet furta át s azonnal meghalt. Holttestét Budapestre szállították el. Férjén kívül két kis gyermeke s nagyszámu rokonság gyászolja. Tettének oka nagyfoku idegbetegség.

* **Balesetek.** Borkó Károly vasuti műhelyi munkást e hó 3-án munkaközben súlyos baleset érte, a mennyiben munkaközben hüvelyk-ujját elvágta. — Répánszky János műhelyi munkás szintén a hüvelyk-ujját vágta el munkaközben. Most mindkettőt lábszékben épelték.

* **Vasuti szerencsétlenség.** A Grossenbrunn és Kottbus között közlekedő 389. számú vonat e hó 1-én 3/411 órakor Drebkau állomástól két kilométernyire a sínekre helyezett talpfán kisiklott. Egy fékező meghalt, három vasuti alkalmazott súlyosan, három vasuti hivatalnok és három utas pedig könnyen megsérült. Egy harmadik osztályú személyszállító kocsi, valamint egy teherkocsi szétzúzódott.

FEJTÖRŐ.

— Lapunk olvasóitól szívesen közlünk rejtvényeket. —

Számrejtvény.

- 10, 6, 18, 13, 2, 7. A legfontosabb táplálék.
20, 8, 15, 17. Órlésnél nyerek.
3, 11, 16, 5, 19. Nagy folyó.
4, 14, 1. Kevésnek ellentéte.
7, 11, 9, 6, 12. A nyájasnak ellentéte.
1—20. Egy közmondás.

Ezen rejtvény megfejtését folyó évi június hó 21-én megjelenő 25-ik számunkban hozzuk. A megfejtők között egy jutalmkönyvet sorsolunk ki.

A megfejtés határideje június 17.

A f. é. 21-ik számban közölt rejtvény megfejtése:

Czimbalom, kürt, tárogató.

A kitűzött jutalmat a megfejtők közül sorshuzás útján Simonyi Péter nyerte meg, kinek czimére Temesváry Alajos „Buzali” című kötetét postára tettük.

Felelős szerkesztő: Zsivkovics Antal.

milyen a f. évi márczius 1-én megtartott nagy estély volt. A meghívók a jövő héten fognak szétküldetni. A részletekről a jövő számunkban bő tudósítást közlünk.

* **Áthelyezés.** *Karcsay Ignác Valér*, máv. hivatalnok, a miskolci számosztály buzgó tisztviselője s társas életünk kedvelt tagja, saját kérelmére az aradi üzletvezetőség számosztályába helyeztetett át. Midőn távozása alkalmával tőle bucsut veszünk, kívánjuk, hogy új beosztási helyén érezze jól magát. A távozó tiszteletére hivataltársai bucsulakomát rendeznek.

* **Mozdonyvezetői jubileum.** A zólyomi fűtőház mozdonyvezetői június 2-án ünnepelték *Bartócz József* főmozdonyvezető jubileumát, mely a szeretet és tisztelet nyilvánulásai közt folyt le. Az ünnepegről jövő számunkban külön cikkben referálunk.

* **Megrendítő szerencsétlenség** történt folyó hó 1-én Balassagyarmaton. *Borbély József* főkalauz éjjel 2—3 óra között indult el lakásáról azzal a szándékkal, hogy Csata állomásra utazzék. A vasuti átjárónál tért át az állomás területére, s a mint az első vágány mellett haladt az állomási épület felé, a fűtőházból utána jövő mozdony valószínűleg köpönyegét megkapta s ezáltal hátra rántatva, a mozdony alá esett s oly szerencsétlenül, hogy a bal lába elvágatott s testén is súlyos sérülések ejtettek. Bár azonnal segélyben részesült, s bár rögtön a kórházba szállították, hol már a reá várakozó két pályaorvos ápolás alá vette, megmenthető nem volt, mivel a belső elvérzést megakadályozni nem lehetett. *Borbély József*nek özvegye és négy gyermeke maradt, kik vigasztalhatatlanul siratják gondviselő atyjuknak elvesztését. *Borbély József*et Fülekre szállították és tették örök nyugalomra f. hó 4-én. Elhunytáról Balassagyarmat állomás személyzete külön gyászjelentést adott ki. Mi is fájdalommal mondunk neki „Isten veled“-et, mert benne altiszti karunk kiváló tagját, intézetünk hű, igyekvő szolgáját veszítette el.

* **A m. á. v. miskolci altisztikőr** a következő meghívót bocsátotta ki: „*A m. á. v. miskolci altisztikőr* 1903-ik évi június hó 10-én, részben az elszerencsétlenül vasutasok árváinak, részben a saját könyvtára javára, a népkerti vigadó összes helyiségeiben zártkörű nyári táncvigalmat rendez, melyre t. ezimet és becses családját tisztelettel meghívja a rendezőség. Kezdeté este 7 órakor. Személyjegy 2 korona, családjegy (három személyre) 4 korona. Körtagok a család- és személyjegyek felét fizetik. E jegyek csakis este a pénztárnál kaphatók. Felülfizetések köszönettel fogadtnak s hirlapilag nyugtáztatnak. Jegyek előre válthatók a kör helyi-

ségében (*Arany János-utca* 25.) A meghívó másra át nem ruházható s kívánatra felmutatandó.“ A mulatság rendezésében olyan kipróbált és kedvelt erők vesznek részt, a kik annak sikerét már előre is biztosították.

* **Szerencsétlenség egy vicinálison.** Ijesztő rémhírek terjedtek szét a fővárosban arról a balesetről, amely e hó 1-én, piros pünkösöd napján történt a budapesti h. é. vasutak szentendrei vonalán. Az eset úgy történt, hogy a helyi érdekű vasut vonata, a mely délután Szentendréről 4 óra 50 perczkor indult, a 133. számú szelvénynél kisiklott. A vonat öt személykocsiból állott. A kocsi zsufolva voltak a főváros felé igyekező utasokkal. Nehány kilométernyire Szentendrétől a nyílt pályán egyszerre megállt a vonat s nyomban nagyot zökkent, úgy, hogy az utasok valamennyien lebuktak az ülőhelyekről. Az első zökkenést egy másik követte, azután zuhanás és recsegés-ropogás hallatszott. A halálra rémült utasok az első pillanatban azt hitték, hogy összeütközés történt s elkészültek a halálra. A vasuti töltés mentén mély árok húzódik; a mozdony kisiklott és belezuhant az árokba. Mellette két véres, eszméletlen ember feküdt: a mozdonyvezető és a fűtő. Mint utóbb kiderült, szerencsére nem szenvedtek súlyos sérüléseket. Negyedóra múlva Szentendréről orvos jött, a ki a sebesültek sérüléseit bekötözte. A szerencsétlenség okát abban látják, hogy a talpfák már elkorhadtak s az új, gyorsabb és nehezebb gép nyomását nem állták ki. Azért történt, hogy egy kanyarulatnál néhány ilyen talpfa a gép súlya alatt eltört, mire a sínek helyükből kimozdultak. A mozdony erre kisiklott és a közvetlenül a töltés alatt húzódó árokba zuhant. A csavarkapocs elszakadt s így a lezuhanó mozdony nem rántotta magával a kocsikat. Az utasok közül nem sérült meg senki.

* **Táncmulatság.** A miskolci máv. szolgaszemélyzet által rendezett táncmulatság e hó 2-án tartatott meg a népkerti új vigadóban; de nem valami jól sikerült. Ennek oka első sorban az volt, hogy a rendezőség a belépti díjakat túlmagasnak állapította meg. A személyjegy 2 kor., a családjegy 4 kor. volt s így érthető, hogy a mulatságon aránylag oly kevesen jelentek meg. Ugy látszik, nem számolt a rendezőség azzal, hogy a mulatságot olyanok részére rendezik, kiknek nem sok kidobni való pénzük van. Tökéletesen elegendő lett volna a személyjegyeket 1 kor., a családjegyeket pedig legfeljebb 2 kor. 40 fillérben megállapítani, mely esetben legalább is háromszor annyian vettek volna részt. A mulatságot kitüntették látogatásukkal *Görgéy László* üzletvezető és *Vidats János* osztályfőnök urak. A jelen voltak között sok csinos lányt láttunk, kik sokat táncoltak, mert fiatal ember jutott minden lánynak, de álta-

lában jól mulatott mindenki és sokan sajnálták, mikor már reggelre fordult az idő. A rendezőség még nem mutatta ki a tiszta jövedelmet s így a mulatság anyagi részét illetőleg nem referálhatunk. Valószínű, hogy tiszta jövedelem nem sok lesz, ha egyáltalában lesz. A jövedelmet egyébiránt a rendezőség az alakítani szándékolt kör javára szánta.

* **Holttest a vonaton.** E hó 1-én Vecsésről egy súlyosan sebesült embert vittek vonaton a fővárosba, a ki Kőbányán már meghalt. A szerencsétlent Vecsésen egy vonat gázolta el. Személyazonosságát nem lehetett megállapítani. Állítólag felsőhalmi pusztai béres volt. Holttestét a törvényszéki intézetbe szállították. A vizsgálat folyamatban van.

* **Elgázolt koldus.** Junius hó 2-án este a 403. számú gyorsvonat fél 9 óra tájban a hatvani határban elgázolta Mészáros Mátyás 80 éves koldust. A kerekek a szerencsétlent teljesen összeroncolták. A hatósági vizsgálat öngyilkosságot állapított meg, erre vall azon körülmény, hogy Mészáros a közeli burgonyaföld szélén előre lerakta szűrét, pipáját, tarisznyáját, botját és az is, hogy nagy kora miatt már koldulni sem volt képes és csak hatósági támogatással tengette keserves életét, mely ellen többször kifakadt. Az üzletvezetőség részéről is vizsgálat indult meg ez ügyben.

* **A csoportosítható menetszelvény füzetek.** A magyar államvasutak igazgatóságától tett értesülés szerint junius 1-től az általános körutazási személyforgalomban következő újtások lépnek életbe és pedig: 1. A 3000 kilométeren túl terjedő utazásokra szóló csoportosított szelvényfüzetek érvényessége 90 napra kiterjesztetik. — 2. Az összes csoportosítható menetszelvényekkel az utazás az állomásfőnöknél való jelentkezés mellett bármely közbeeső állomáson egyszer és azonkívül a Budapesten át szóló menetszelvényekkel Budapesten, — az érvényességi tartamon belül tetszés szerinti időre félbeszakítható. — 3. A fentjelzett időponttól kezdve csoportosítható menetszelvények úgy az összes francia, mint az összes olasz vasutak vonalaira is összeállíthatnak, illetve kiadatnak. — Bővebb felvilágosítás nyerhető a magyar államvasutak központi városi menetjegy-irodájában (Budapest, IV., Vigadó-tér 1. szám.)

* **Lebukott a mozgó vonatról.** Folyó hó 1-én a görz—trieszti gyorsvonatról lebukott egy ember és a vonat kerekei alá esett. A kerekek a szó szoros értelmében kettészelték a szerencsétlen embert, a mennyiben mindkét lábát a törzstől teljesen elszakították. A

szerencsétlenség okának kiderítése végett a vizsgálatot megindították. A szerencsétlenül járt ember Heinzl Gyula trieszti szemorvos.

* **Lopás a vonaton.** Fábian Mária jászberényi lakosnő a napokban Hatvan felé utazott, miközben megismerkedett egy szerelmesre vágyó, nyalka kalauzzal. Az ismeretségnek azonban nem jó vége lett, a mennyiben a kalauz annyira adta a szépet az asszonynak, hogy az asszony nem mondott ellen a kalauz szerelmes öleléseinek sem, de az elválásnál arra a szomorú tapasztalatra jutott, hogy szoknyája zsebéből a szerelmes lovag elemelte 652 korona készpénzét. A kalauzt nyomban feljelentette, de az erősen tagadja, hogy részes lenne a tolvajlásban.

* **Öngyilkos fiatal asszony.** Janovich Miklós s.-a. ujhelyi forgalmi főnökségi tisztviselő ifju neje, lakásán egy karosszékekben ülve, meglötte magát. A gyilkos golyó a szívért furta át s azonnal meghalt. Holttestét Budapestre szállították el. Férjén kívül két kis gyermeke s nagyszámu rokonság gyászolja. Tetének oka nagyfoku idegbetegség.

* **Balesetek.** Borkó Károly vasuti műhelyi munkást e hó 3-án munkaközben súlyos baleset érte, a mennyiben munkaközben hüvelyk-ujját elvágta. — Répánszky János műhelyi munkás szintén a hüvelyk-ujját vágta el munkaközben. Most mindkettőt lakásukon ápolják.

* **Vasuti szerencsétlenség.** A Grossenhain és Kottbus között közlekedő 389. számú vonat e hó 1-én $\frac{3}{4}$ 11 órakor Drebkau állomástól két kilométernyire a sinekre helyezett talpfán kisiklott. Egy fékező meghalt, három vasuti alkalmazott súlyosan, három vasuti hivatalnok és három utas pedig könnyen megsérült. Egy harmadik osztályu személyszállító kocs, valamint egy teherkocsi szétzúzódott.

FEJTÖRŐ.

— Lapunk olvasóitól szívesen közlünk rejtvényeket. —

Számrejtvény.

- 10, 6, 18, 13, 2, 7. A legfontosabb táplálék.
20, 8, 15, 17. Órlésnél nyerik.
3, 11, 16, 5, 19. Nagy folyó.
4, 14, 1. Kevésnek ellentéte.
7, 11, 9, 6, 12. A nyájasnak ellentéte.
1—20. Egy közmondás.

Ezen rejtvény megfejtését folyó évi junius hó 21-én megjelenő 25-ik számunkban hozzuk. A megfejtők között egy jutalomkönyvet sorsolunk ki.

A megfejtés határideje junius 17.

A f. é. 21-ik számban közölt rejtvény megfejtése:

Czimbalom, kürt, tárogató.

A kitézött jutalmat a megfejtők közül sorshuzás utján Simonyi Péter nyerte meg, kinek czimére Temesváry Alajos „Bumli” ezimű kötetét postára tettük.

Felelős szerkesztő: Zsivkovics Antal.

Magy. kir. államvasutak
84563/903.

a) **Mérsékelt áru menettéri jegyek kiadása
Poprád-Felkára és Csorbatóra.**

A magy. kir. államvasutak igazgatóságától vett értesítés szerint a következő állomásokról *Poprád-Felkára* f. évi május 30-tól szeptember 30-ig, továbbá *Csorbatóra* f. é. május hó 30-tól június 1-ig és f. é. június 15-től szeptember 15-ig mérsékelt áru menettéri jegyek fognak kiadni és pedig Budapest keleti, illetve nyugati pályaudvarról Kassa, Ruttká, illetve Zsolnán át, továbbá Debreezen, Máramaros-Sziget, Munkács, Nagy Károly, Nyiregyháza, és Szatmár-Németi állomásokról Kassán át s végre Pozsonyról Zsolnán át és pedig mindezen állomásokról Poprád-Felkára az I. osztályban 48 kor., a II. osztályban 32 kor. és a III-ikben 16 kor., Csorbatóra pedig az I. osztályban 51 kor., a másodikban 35 kor. és a III-ikben 19 korona menettér díj mellett.

Ezen menettéri jegyek érvénytartama 14 nap. megjegyzvén, hogy a csorbatói jegyek a fogaskerekű vasuton június 3-tól 14-ig nem használhatók, mivel e vasut ez idő alatt nem közlekedik. Ezen jegyek közül az I. és II. osztálynak a gyors és személyvonatokon, a III. osztálynak pedig csak személyvonatokon érvényesek.

Az utmegszakítás a jegy érvényességének időtartamán belül Abos, Igló, Batizfalu, Poprád-Felka, Csorba, Rózsahegy, Liptó-Tepla, Fenyőháza s Zsolna állomásokon úgy menethet, mint jövetelnél az állomásfőnöknél való jelentkezés mellett meg van engedve.

Budapest, 1903. május hóban.

A magy. kir. államvasutak
igazgatósága.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

Vasuti

altiszti vizsgára

készülők

kézikönyve.

Irtá:

SZEMERÉDY LÁSZLÓ, máv. irodatiszt.

A legjobbnak elismert tankönyv az altiszti képesítő vizsgára készülők részére.

Ára 3 K.

Utánvétellel küldve 3 K. 40 f.

Megrendelhető: kiadóhivatalunktól.

Tokaj-hegyaljai

borok eladása.

1902. évi kitűnő minőségű
tolcsvai szamorodni

boromat fejtve ajánlom 136 literes ujhordókban hordókkal együtt **45 frtért.**

**1888., 1900., 1901. évből szár-
6-6 mazó kitűnő**

**szamorodni és asszu
gyógyborokat is elárusítok.**

Nagykálói Kállay Emánuel,
szőlőnagybirtokos Tolcsván.

Vasutasoknak
10% árengedmény.

Halló! Ki beszél?

Grossman Lipót

az „Arany csizmához“ címzett
czipő-üzlete

Széchenyi utca 101. szám alatt
Lloyd szállodával szemben,

hova minden magyar ember bizalommal forduljon, mert ott a legnagyobb választékban a legjobb minőségű és a legfinomabb kivitelben, kizárólagosan **hazai gyártmányu** férfi, női és gyermekczipők **hatal-
lan olcsó árban** szerezhető be. 10-10

Vasutasoknak
10% árengedmény.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközölteknek.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközölteknek.